

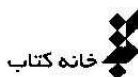
کتابشناسی موضوعی - تاریخی

از چاپکرده‌ها و نوشته‌های ایرج افشار

(منتشر شده در سالهای ۱۳۹۵ - ۱۳۲۳)

جلد اول

تحقیق و تألیف: میلاد عظیمی

خانه کتاب

زمستان ۱۳۹۶

سرشناسه: عظیمی، میلاد، ۱۳۵۷ -، گردآورنده
 عنوان و نام پدیدآور: کتابشناسی موضوعی - تاریخی از چاپکرده‌ها و نوشته‌های ایرج افشار
 (منتشر شده در سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۲۳) / تحقیق و تالیف میلاد عظیمی.
 مشخصات نشر: تهران: خانه کتاب، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری: ۳۷۰۴ ص: مصور، نمونه.
 فروست: خانه کتاب؛ ۶۱۷.

شابک: دوره: ۶-۴۴۴-۲۲۲-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۱-۷-۴۵۰-۲۲۲-۶۰۰-۹۷۸؛
 ج ۲-۴-۴۵۱-۲۲۲-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۳-۱-۴۵۲-۲۲۲-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 یادداشت: کتابنامه.

یادداشت: نمایه.

موضوع: افشار، ایرج، ۱۳۰۴-۱۳۸۹. — کتابشناسی

موضوع: ایران شناسی — کتابشناسی

موضوع: Iran — Study and teaching — Bibliography

موضوع: ایران — کتابشناسی

موضوع: Iran — Bibliography

ر. ب. ن. ۱۳۹۶/۲۶/۱۰۰۳/۷۱

رده بندی دیوید: ۱۰۰/۱۱

شماره کتاب: ۵۰۱۹۲۰۴

شماره وست خانه کتاب
 ۶۱۷

خانه کتاب

عنوان: کتابشناسی موضوعی - تاریخی / از: ایرج افشار، نوشته‌های ایرج افشار
 (منتشر شده در سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۲۳) - ج ۱-۷

تحقیق و تالیف: میلاد عظیمی (عضو هیئت علمی دانشگاه تهران: azimi_hamidreza@ut.ac.ir)
 ناشر: خانه کتاب

طراح جلد: محمد فدایی

صفحه‌آرا: بیوک رضایی و فرزاد رضایی

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بهای دوره: ۱۵۰۰۰۰ تومان

شابک جلد اول: ۷-۴۵۰-۲۲۲-۶۰۰-۹۷۸

شابک دوره: ۶-۴۴۴-۲۲۲-۶۰۰-۹۷۸

ناظر چاپ: فاطمه بیگدلی

لیتوگرافی و چاپ: چاپخانه بوستان کتاب

تهران: خیابان انقلاب، بین صبا و فلسطین جنوبی، پلاک ۱۰۸۰، مؤسسه خانه کتاب
 تلفن: ۸۸۳۴۲۹۸۵

فهرست مطالب

[۲۱]	چند کلمه
[۳۳]	پیشگفتار
[۳۳]	۱ درآمد
[۳۳]	۲ سابقه تحقیق
[۳۶]	۳ هدف تحقیق
[۳۷]	۴ روش کار
[۳۷]	۴-۱ تدوین فهرست از همه نوشته‌ها و چاپکرده‌ها
[۳۸]	۴-۲ کدام یادداشت مقاله و چاپکرده از ایرج افشار است؟
[۳۸]	۴-۲-۱ نامهای مستعار و اختصاری ایرج افشار
[۴۱]	۴-۲-۲ آثار «بی نام» نویسنده و چاپ‌کننده
[۴۴]	۴-۲-۳ فهرست اشخاصی که عکس و سند در اختیار افشار گذاشتند.
[۴۶]	۴-۳ حد و حیطه کار
[۴۷]	۴-۴ طرز استخراج نوشته‌ها و چاپکرده‌ها
[۴۸]	۴-۵ تاریخی بودن کتابشناسی
[۴۸]	۴-۶ موضوع‌بندی
[۴۹]	۴-۶-۱ تکرار مقالات
[۵۰]	۴-۷ شیوه ارجاع‌دهی به تشریفات ادواری
[۵۱]	۴-۸ چند نکته
[۵۴]	۵ مقالات نادیده
[۵۵]	۶ دو مأخذ مهم و مفید
[۵۵]	۶-۱ یادداشتهای شخصی افشار
[۵۸]	۶-۲ پرونده‌های شخصی افشار

۷ علائم و اختصارات [۵۸]

۸ چند سالشمار [۶۰]

۱-۸ سالشمار همکاری ایرج افشار با دیگران در نشر کتاب و رساله [۶۰]

۲-۸ سالشمار همکاری ایرج افشار با دیگران در نشر مقاله [۶۳]

۳-۸ سالشمار پیشکش کتاب و کتابواره و رساله از ایرج افشار به دیگران [۶۴]

۴-۸ سالشمار پیشکش مقاله از ایرج افشار به دیگران [۶۶]

۵-۸ سالشمار همکاری ایرج افشار با ناشران [۶۸]

۶-۸ سالشمار نشر مقالات ایرج افشار در نشریات ادواری و روزنامه‌ها [۷۴]

۹ سخن پایانی [۷۹]

۱۰ مآخذ نوشته‌ها و چاپکرده‌های ایرج افشار [۸۰]

۱۰ نشریات ادواری [۸۰]

۲-۱۰ کتاب‌ها [۱۴۴]

۳-۱۰ خبرگزاری‌ها، سایت‌ها و صفحه‌های شخصی مجازی [۲۰۷]

۱۱ تصویرها [۲۰۸]

ناپیکرها و نوشته‌ها

۱ کتابها [۱]

۱-۱ تألیف [۳]

۲-۱ تصحیح متون [۴]

۳-۱ منابع تاریخی و اسناد دوره قاجار و پهلوی [۱۹]

۴-۱ کتابداری، کتابشناسی و فهرست [۳۸]

۵-۱ چاپ لوحی و نسخه‌برگردان [۴۸]

۶-۱ مجموعه مقاله‌ها [۵۲]

۷-۱ یادنامه‌ها و مجموعه‌ها [۵۳]

۸-۱ سالشمار انتشار کتاب‌ها [۶۶]

۹-۱ سالشمار تجدید چاپ کتابها [۹۵]

۲ کتابواره‌ها و جزوه‌ها [۱۰۵]

۳. کتابچه‌ها و رساله‌های پیشینیان ۱۱۳
۴. مجلات و نشریات ادواری ۱۳۹
۵. مقالات و یادداشتها ۱۶۷
- ۱-۵ کلیات ۱۶۹
- ۱-۱-۵ روش تحقیق و منش علمی ۱۶۹
- ۲-۱-۵ تصحیح متن ۱۷۲
- ۳-۱-۵ خاورشناسی و ایران‌شناسی ۱۷۵
- ۴-۱-۵ خاورشناسان و ایران‌شناسان (غیر ایرانی) ۱۸۳
- ۱-۴-۱-۵ دسته‌جمعی ۱۸۳
- ۲-۴-۱-۵ تکی ۱۹۱
- ۵-۱-۵ انجمن‌ها، مؤسسه‌ها و بنیادهای علمی و ادبی و فرهنگی ۲۲۸
- ۱-۵-۱-۵ تاریخ ۲۲۸
- ۲-۵-۱-۵ ادبی ۲۳۳
- ۳-۵-۱-۵ بنیاد رقوقات دکتر محمود افشار ۲۳۸
- ۶-۱-۵ کنگره‌ها، همایش‌ها، هم‌السم یادبود و بزرگداشت، جشنواره‌ها و مجامع علمی و فرهنگی ۲۴۵
- ۷-۱-۵ مساعیه ۲۶۶
- ۸-۱-۵ نسخه‌پردازی ۲۷۰
- ۱-۸-۱-۵ مباحث کلی و عمومی ۲۷۰
- ۲-۸-۱-۵ کاغذ ۲۷۲
- ۳-۸-۱-۵ صحافی و مجلدگری ۲۷۴
- ۴-۸-۱-۵ آرایش ۲۷۶
- ۵-۸-۱-۵ کتابت و متعلقات آن ۲۷۶
- ۹-۱-۵ مسائل کتاب ۲۸۳
- ۱-۹-۱-۵ مباحث کلی و عمومی ۲۸۳
- ۲-۹-۱-۵ کتاب و کتابخوانی ۲۸۶
- ۳-۹-۱-۵ تاریخ کتاب و نشر ۲۸۸

۲۹۲	۴-۹-۱-۵	حقوق مؤلف
۲۹۵	۵-۹-۱-۵	کتاب‌پردازی
۲۹۶	۶-۹-۱-۵	ویراستاری
۲۹۷	۷-۹-۱-۵	ناشر
۳۰۰	۸-۹-۱-۵	چاپ و چاپخانه
۳۰۱	۹-۹-۱-۵	صحافی
۳۰۲	۱۰-۹-۱-۵	نهادهای و انجمنهای کتاب
۳۰۳	۱۱-۹-۱-۵	کتاب در دنیا
۳۰۴	۱۲-۹-۱-۵	گزارش از وضع کتاب در ایران
۳۰۴	۱۳-۹-۱-۵	سانسور
۳۰۶	۱۴-۹-۱-۵	قیمت کتاب
۳۰۶	۱۵-۹-۱-۵	ترویج و پخش
۳۰۷	۱۶-۹-۱-۵	کتاب‌شناسی
۳۰۹	۱۷-۹-۱-۵	فعالان حوزه کتاب
۳۱۳	۱۸-۹-۱-۵	مسائل مطبوعات
۳۱۴	۱۹-۹-۱-۵	کتابهای دسی
۳۱۴	۲۰-۹-۱-۵	جوایز کتاب
۳۱۵	۲۱-۹-۱-۵	مجامع و مناسبتهای کتاب
۳۱۶	۲۲-۹-۱-۵	نمایشگاه کتاب
۳۲۳	۱۰-۱-۱-۵	روزنامه‌نگاری و نشریات ادواری
۳۲۳	۱-۱۰-۱-۵	مباحث کلی و عمومی
۳۴۲	۲-۱۰-۱-۵	معرفی مجلات (دسته جمعی)
۳۵۲	۳-۱۰-۱-۵	معرفی مجلات (تکی)
۳۸۱	۴-۱۰-۱-۵	مهر
۳۸۲	۵-۱۰-۱-۵	فرهنگ ایران زمین
۳۸۴	۶-۱۰-۱-۵	کتابهای ماه
۳۸۵	۷-۱۰-۱-۵	راهنمای کتاب
۳۹۷	۸-۱۰-۱-۵	نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران درباره نسخه‌های خطی

۳۹۷	۹-۱۰-۱-۵ کتابداری
۳۹۷	۱۰-۱۰-۱-۵ ایرانشناسی
۳۹۸	۱۱-۱۰-۱-۵ آینده
۴۳۰	۱۱-۱-۵ کتابخانه‌ها
۴۵۴	۱۲-۱-۵ کتابداری
۴۶۲	۱۳-۱-۵ فهرست‌نگاری
۴۶۴	۱۴-۱-۵ کتابشناسی
۴۶۴	۱-۱۴-۱-۵ کتابشناسی‌های دسته‌جمعی
۵۲۳	۲-۱۴-۱-۵ کتابشناسی‌های تکی
۵۳۵	۳-۱۴-۱-۵ سلسله کتابها و مجموعه‌ها و طرح‌ها
۵۴۰	۱۵-۱-۵ نسخه‌های خطی
۵۴۰	۱-۱۵-۱-۵ اسات کلی و عمومی
۵۴۶	۱۵-۱-۵ وقت و امانت و قیمت و خرید و فروخت نسخه
۵۴۸	۲-۱۵-۱-۵ فهرست دسته‌جمعی
۶۷۴	۴-۱۵-۱-۵ معروفیت کتاب
۷۰۶	۱۶-۱-۵ معرفی و انتقاد کتاب
۱۷۰۰	۱۷-۱-۵ معرفی و انتقاد مقاله
۱۷۲۳	۲-۵ علوم و فناوری
۱۷۲۳	۱-۲-۵ مباحث کلی و عمومی
۱۷۲۵	۲-۲-۵ سیاق
۱۷۲۶	۳-۲-۵ گاهشماری
۱۷۲۸	۴-۲-۵ پزشکی و پزشکان
۱۷۳۱	۳-۵ ادیان و مذاهب و اقلیتهای مذهبی
۱۷۳۲	نکته
۱۷۳۳	۴-۵ قوم‌شناسی، مردم‌شناسی و اجتماعیات
۱۷۳۳	۱-۴-۵ مباحث کلی و عمومی
۱۷۳۶	۲-۴-۵ زن و خانواده
۱۷۳۷	۳-۴-۵ آموزش و پرورش و مدارس و دانشگاهها

۱۷۴۱	۴-۴-۵ شهرها و روستاها
۱۷۴۲	۵-۴-۵ نوروز
۱۷۴۳	۶-۴-۵ آب و قنات
۱۷۴۵	۷-۴-۵ کشاورزی و گیاهان و جانوران
۱۷۵۱	۸-۴-۵ ایلات و عشایر و اقوام ایرانی
۱۷۵۳	۹-۴-۵ وقف و وقف‌نامه
۱۷۵۵	۵-۵ هنر
۱۷۵۵	۱-۵-۵ موسیقی
۱۷۵۶	۲-۵-۵ تئاتر و فیلم
۱۷۵۷	۳-۵-۵ خوشنویسی و خوشنویسان
۱۷۵۹	۴-۵-۵ گرافیک و طراحی
۱۷۶۱	۵-۵-۵ نقاشی و آتشان
۱۷۶۱	۱-۵-۵-۵ قلداری
۱۷۷۷	۲-۵-۵-۵ عاصر
۱۷۷۹	۶-۵-۵ بافته و بافندگی
۱۷۸۰	۷-۵-۵ کاشی، سفال، آجر
۱۷۸۱	۸-۵-۵ معماری
۱۷۸۲	۹-۵-۵ هنرهای دیگر
۱۷۸۴	۱۰-۵-۵ موزه
۱۷۸۷	۱۱-۵-۵ نمایشگاه
۱۷۹۰	۶-۵ جغرافیا
۱۷۹۰	۱-۶-۵ مباحث کلی و عمومی
۱۷۹۵	۲-۶-۵ سفر و سفرنامه
۱۷۹۵	۱-۲-۶-۵ مباحث کلی و عمومی
۱۷۹۷	۲-۲-۶-۵ سفرنامه‌ها و یادداشت‌های سفرنامه‌ای
۱۸۱۳	۳-۶-۵ جغرافیای تاریخی و تمدنی
۱۸۲۲	۱-۳-۶-۵ یزد
۱۸۳۰	۷-۵ باستان‌شناسی

- ۱۸۳۰ ۱-۷-۵ مباحث کلی و عمومی
 ۱۸۳۳ ۲-۷-۵ آثار و بناهای باستانی و تاریخی
 ۱۸۴۰ ۳-۷-۵ کتبی

۱۸۵۹ ۸-۵ تاریخ

- ۱۸۵۹ ۱-۸-۵ مباحث کلی و عمومی
 ۱۸۷۱ ۲-۸-۵ تاریخنگاری
 ۱۸۷۴ ۳-۸-۵ اسناد تاریخی

- ۱۸۷۴ ۱-۳-۸-۵ مباحث کلی و عمومی

- ۱۸۷۹ ۲-۳-۸-۵ معرفی اسناد

- ۱۸۸۷ ۳-۳-۸-۵ متون اسناد

- ۲۰۰۲ ۴-۳-۸-۵ خطاطات

- ۲۰۰۲ ۱-۴-۸-۵ مباحث کلی و عمومی

- ۲۰۰۲ ۲-۴-۸-۵ خوارات اشخاص

- ۲۰۰۸ ۵-۸-۵ خاندان‌ها و سرگذشت‌های دسته‌جمعی

- ۲۰۱۰ ۶-۸-۵ سرگذشت روستا و شهرهای تاریخی

۲۰۲۲ ۹-۵ زبان فارسی و زبان‌شناسی

- ۲۰۲۲ ۱-۹-۵ مباحث کلی و عمومی

- ۲۰۲۷ ۲-۹-۵ قلمرو فرهنگی - تاریخی ایران و زبان فارسی

- ۲۰۳۲ ۳-۹-۵ فرهنگستان

- ۲۰۳۴ ۴-۹-۵ آموزش زبان فارسی

- ۲۰۳۶ ۵-۹-۵ گویش‌های محلی (لهجه)

- ۲۰۴۲ ۶-۹-۵ مباحث لغوی و اصطلاحات

- ۲۰۴۸ ۷-۹-۵ رسم‌الخط و شیوه املاء و اصلاح خط

۲۰۵۰ ۱۰-۵ ادبیات فارسی

- ۲۰۵۰ ۱-۱۰-۵ ادبیات از آغاز تا روزگار معاصر

- ۲۰۵۰ ۱-۱-۱۰-۵ مباحث کلی و عمومی

- ۲۰۵۴ ۲-۱-۱۰-۵ شعر قدیم

- ۲۰۵۷ ۳-۱-۱۰-۵ سرگذشت ادیبان و شاعران

- ۲۰۶۲ ۴-۱۰-۵ فردوسی و شاهنامه
- ۲۰۶۸ ۵-۱-۱۰-۵ متون ادبی قدیم
- ۲۰۷۴ ۲-۱۰-۵ ادبیات معاصر
- ۲۰۷۴ ۱-۲-۱۰-۵ مباحث کلی و عمومی
- ۲۰۷۶ ۲-۲-۱۰-۵ شعر معاصر
- ۲۰۸۰ ۳-۲-۱۰-۵ شاعران، ادیبان، نویسندگان و محققان (جمع)
- ۲۰۹۲ ۴-۲-۱۰-۵ شاعران، ادیبان، نویسندگان و محققان (تکی)
- ۲۱۹۷ ۵-۲-۱۰-۵ متون ادبی معاصر
- ۲۲۰۴ ۱۱-۵ عکس
- ۲۲۰۴ ۱-۱۱-۵ مباحث کلی و عمومی
- ۲۲۰۸ ۲-۱۱-۵ عکس‌های قدیمی و تاریخی
- ۲۲۴۳ ۳-۱۱-۵ کبر بناهای تاریخی، طبیعت و مردم
- ۲۲۴۳ ۱-۱۱-۵ ایران
- ۲۲۵۵ ۳-۱۱-۵ انیران
- ۲۲۵۷ ۴-۱۱-۵ عکس شاعران، ادیبان، نویسندگان و محققان ایرانی
- ۲۳۰۴ ۵-۱۱-۵ عکسهای ایرانستان (غیر ایرانی)
- ۲۳۰۹ ۱۲-۵ نامه
- ۲۳۰۹ ۱-۱۲-۵ نامه‌های ناموران ایرانی از ایرج افشار
- ۲۳۳۹ ۲-۱۲-۵ نامه‌های ایرانشناسان غیرایرانی به ایرج افشار
- ۲۳۵۵ ۳-۱۲-۵ نامه‌های ایرج افشار به ناموران ایرانی
- ۲۳۷۵ ۴-۱۲-۵ نامه‌های ایرج افشار به ایرانشناسان غیرایرانی
- ۲۳۷۸ ۱۳-۵ یادگارنوشت
- ۲۳۷۸ ۱-۱۳-۵ یادگارنوشت‌هایی از ایرج افشار
- ۲۳۸۴ ۲-۱۳-۵ یادگارنوشت‌هایی برای ایرج افشار
- ۲۳۸۶ ۱۴-۵ نوشته‌های شخصی و خانوادگی و خاطره‌ای
- ۲۳۹۵ ۱۵-۵ مقدمه بر کتاب دیگران
- ۲۴۱۷ ۶. مقاله به زبان‌های دیگر

- ۱-۷ سلسله یادداشتهای ایرانشناسی (کتابشناسی، حاشیه، دیدارها، دیدارها و ره‌آوردها، پراکنده، از اینجا و از آنجا، نکته‌ها و خرده‌ها، گزارش فرهنگی، پاره‌پاره‌های ایرانشناسی، پاره‌های نسخه‌شناسی). ۲۴۲۹
- ۲-۷ تازه‌ها و پاره‌های ایرانشناسی ۲۴۴۵
- ۳-۷ بازنشر مقاله‌های نایاب و کمیاب ۲۵۲۶
- ۴-۷ خواندنی ۲۵۲۸
- ۵-۷ منتخبات ۲۵۳۲
- ۶-۷ پایان‌نامه‌ها (به اشراف و راهنمایی ایرج افشار) ۲۵۳۸
- ۷-۷ مش‌وک‌ها ۲۵۴۲
- ۸-۷ چاپ ناک‌ها ۲۵۴۷
- ۱-۸-۷ کتاب ۲۵۴۷
- ۲-۸-۷ مقاله، نامه به یادداشت ۲۵۵۳
۸. نمایه‌ها ۲۵۵۵
- ۱-۸ فهرستنامه نام کسان ۲۵۵۷
- ۲-۸ فهرستواره جغرافیایی ۲۷۸۲
- ۳-۸ فهرستنامه نام کتاب ۲۸۰۴
- ۴-۸ فهرستنامه نام رساله و کتابواره ۳۰۲۳
- ۵-۸ فهرستنامه نام نشریات ۳۰۳۰
- ۶-۸ فهرستنامه نام نسخه‌های خطی و اسناد ۳۰۴۶
- ۷-۸ فهرستنامه نام مقاله ۳۱۸۲
- ۸-۸ فرهنگواره موضوعی، اصطلاحی و مدنی ۳۳۴۴
- ۹-۸ فهرستواره واژه‌ها ۳۳۹۹
- ۱۰-۸ فهرستنامه نام کسان (لاتین) ۳۴۰۲
- ۱۱-۸ فهرستنامه نام کتاب و نشریات (لاتین) ۳۴۱۳

مقدمه

شادروان استاد ایرج افشار (۱۳۸۹-۱۳۰۴) را باید مهمترین، تاثیرگذارترین و البته پرکارترین کتاب‌پژوه ایران در همه اعصار فرهنگ ایران دانست؛ پژوهشگری سختکوش که در جایگاه چهره‌های بین‌المللی قرار داشت؛ آثار او محل مراجعه پژوهشگران داخلی و خارجی علاقه‌مند به کتاب و فرهنگ بود؛ البته در کنار کتابشناسی، باید او را همزمان، ابرارشناس و یزدشناس دانست. در واقع، کتابشناسی و ایرانی‌شناسی او مکمل یکدیگر بود؛ با این حال، فعالیت‌ها و خدمات استاد افشار، ابعاد دیگری هم دارد؛ علاوه بر مسئولیت‌ها و مدیریت‌های گوناگون در حوزه کتابشناسی و فرهنگ ایرانی (همایش‌های داخلی و خارجی، فعالیت‌های تأسیسی و ...) او عکس‌های فراوانی را از نقاط مختلف، این تهیه کرده‌است؛ همچنین یادداشت‌های نکته‌سنگ یا خاطره‌نگارانه او منابع بسیار خوبی برای مطالعه فرهنگ ایرانی و در عین حال آشنایی با نگاه و سطح دانش و تحلیل استاد است.

گسترده‌گی و تعدد فعالیت‌ها و پژوهش‌های استاد ایرج افشار، موضوعی است که گردآوری، مقوله‌بندی و تدوین مجموعه آثار او را دشوار می‌کند؛ با این حال، از آنجا که آگاهی از مجموعه آثار استاد می‌تواند راهنمای خوبی برای پژوهشگران حوزه‌های کتابشناسی، ایران‌شناسی و یزدشناسی باشد، همواره تهیه فهرست نسبتاً جامعی از نوشته‌ها و چاپ‌کرده‌های استاد افشار امری ضروری و لازم تلقی می‌شد.

اینک دکتر میلاد عظیمی با درک و دریافت ضرورت و اهمیت این موضوع، و تلاشی سختکوشانه، مجموعه کتابشناسی موضوعی - تاریخی از چاپکرده‌ها و نوشته‌های ایرج افشار منتشر شده در سال‌های ۱۳۲۳ - ۱۳۹۵ را برای علاقه‌مندان فراهم کرده‌است؛ باید سپاسگزار این تلاش و مجاهدت علمی بود.

همچنین باید قدردان استاد فرهیخته جناب سیدفرید قاسمی بود که معرف، راهنما و مشاور در امر تهیه و انتشار آثار گرانسنگ و ارزشمندی از این دست بوده‌اند.

نیکنام حسینی‌پور

سرپرست موسسه خانه کتاب

www.ketab.ir